

Bemærkninger til forslaget

Moderne mennesker stiller større krav til sundhedsydelser, end man tidligere har gjort. I dag er det langt mere almindeligt, at der eksisterer en veludviklet kvalitetssans, hvad angår sundhedsydelser. Reformen inden for sygehussektoren er derfor nødvendige. Moderne mennesker ønsker ikke lange ventetider og ydelser af lav kvalitet. De ønsker derimod valgfrihed, korte ventetider og ydelser af høj kvalitet.

Hvis køproblemerne i sygehussektoren skal afskaffes, er det nødvendigt at indføre så meget konkurrence og så mange markedsøkonomiske elementer som muligt.

For at sikre et højt kvalitetsniveau bør der indføres konkurrence på udbudssiden. Finansieringen af ydelserne bør foretages af det offentlige.

Den eksisterende sygehussektor bør reformes, så det frie marked inddrages i stor udstrækning. Det offentlige skal betale for samtlige sundhedsydelser, der udføres i sundhedssektoren, dog undtagen kosmetiske operationer, aborter, der ikke er lægeordinerede, inseminationer og andre behandlinger, der ikke er strengt lægeligt begrundede.

Hospitalerne bør omdannes til selvstændige økonomiske enheder, der i forbindelse med en lang række ydelser skal fungere på almindelige forretningsmæssige vilkår. Hospitalerne skal ikke modtage driftstilskud fra det offentlige til udførelse af en række fastlagte ydelser. Generelle offentlige driftstilskud fjerner nemlig tilskyndelsen til at levere effektive og omkostningbevidste ydelser af høj kvalitet.

Patienter bør i forbindelse med alle behandlinger frit kunne vælge sygehus/behandlingsinstitution. Det frie sygehusvalg skal også omfatte privathospitaler og andre private behandlerinstitutioner. Det er patienterne (evt. i samråd med egen læge) og ikke offentlige myndigheder, der skal afgøre, hvor behandlingen skal foretages. Den institution, der er bedst til at behandle, vil tiltrække flest patienter og dermed overleve konkurrencen.

En sådan reform af sygehussektoren vil indebære, at udbudet af sundhedsydelser i sygehussektoren vil foregå i konkurrence, dog vil udførelsen af ydelserne fortsat blive betalt af det offentlige. Konkurrencecele-

mentet vil tilskynde til en konkurrence institutionerne imellem. Således vil hospitalerne presses til at udbyde ydelser til en kvalitet, der er konkurrencedygtig med konkurrenterne på markedet. Dette vil alt andet lige højne standarden inden for sundhedsvæsenet.

I den offentlige sundhedssektor er der i dag ingen tilskyndelse til at yde den bedst mulige og mest effektive behandling. Det eksisterende finanserings- og bevillingssystem er en af grundene til den ringe produktivitet og dårlige ressourceudnyttelse, der i dag finder sted i den offentlige sundhedssektor. I det eksisterende rammebevillingssystem er der intet krav til, hvor mange patienter der skal behandles. Det eneste krav, der reelt eksisterer i denne sammenhæng, er et krav om, at bevillingsrammerne skal overholdes. Derfor opfattes patienterne i dag som omkostninger, der »æder« bevillingerne op.

Når travlhed på sygehuse medfører budgetoverskridelser, skyldes det, at sygehusene udstyres med en rammebevilling, som de herefter skal forvalte igennem budgetåret. Efterhånden som budgetåret skrider frem, bruges bevillingen. Henimod slutningen af budgetåret er bevillingen næsten opbrugt, hvis den ikke allerede er overskredet. Ofte opstår der problemer i slutningen af året med at behandle og operere, fordi der ikke længere er tilstrækkelige økonomiske ressourcer. På grund af bevillingsformen er det blevet almindeligt i den offentlige sygehussektor, at afdelinger lukkes flere uger ad gangen for at spare penge.

Nyere økonomisk teori har leveret bidrag, der kan medvirke til at forstå disse problemer og om muligt levere løsninger. Således har den påvist forskellene på succeskriterierne i den private sektor og i den offentlige sektor. I den private sektor er succeskriteriet profit. Jo flere penge en privat virksomhed kan tjene, jo større succes har den. Da det ikke er muligt at skabe profit i den offentlige sektor, gælder der her andre succeskriterier. I den offentlige sektor kæmpes der om at få så store budgetter som muligt. Jo større et budget man har – jo større er den umiddelbare succes.

Når sygehusene skal øge deres budgetter, henven-